

## **VEZETŐTANÁROK ÉS GYAKORLATVEZETŐ MENTORTANÁROK A DEBRECENI EGYETEM TANÁRKÉPZÉSÉBEN**

A tanárjelölt egyetemi hallgatók gyakorlati képzésében kulcsfontosságú szerepet játszanak a tanítási gyakorlat irányításával megbízott vezetőtanárok (a továbbiakban: vezetőtanárok), valamint a féléves összefüggő szakmai gyakorlatot koordináló gyakorlatvezető mentortanárok (továbbiakban mentortanárok).

A vezető- és a mentortanárok kiemelkedő szakmai, pedagógiai felkészültségük alapján hivatottak arra, hogy a tanárjelölteket az iskola oktató-nevelő tevékenységébe, a pedagógus mesterségébe közvetlen példamutatással és útmutatással beavassák.

A tanítási gyakorlat teljesítése a tanárképzés jelenlegi feltételei mellett az egyetem gyakorlóiskoláiban történhet, az összefüggő féléves szakmai gyakorlat pedig az egyetem gyakorlóiskoláiban, valamint partneriskolákban teljesíthető.

A gyakorlóiskola az egyetem fenntartásában működő, és az egyetem oktatási, kutatási tevékenységét támogató, szolgáltatást ellátó egység, amely a rektor általános felügyelete alatt a városi és a megyei szakigazgatási egységével összhangban működik.

A partneriskola olyan – nem egyetemi fenntartású – köznevelési intézmény, amelyet az egyetemhez a gyakorlati tanárképzés érdekében kötött együttműködési megállapodás fűz.

A Debreceni Egyetem a korábbi hagyományokat követve, az egyetem által fenntartott gyakorlóiskolák valamint a partneriskolák szakembereivel oldja meg a gyakorlati tanárképzés iskolai feladatait, és egyben abban érdekelt, hogy ezek az intézmények, tantestületek, tevékenységük és teljesítményeik alapján is mintául szolgáljanak a leendő tanárgenerációknak.

A vezető- és mentortanárok a hallgatók gyakorlatának irányítását a Tanárképzési Kollégium koordinálásával végzik.

A vezető- és mentortanárok tanárképzési feladataikat azonos követelmények és eljárási rend szerint teljesítik.

### **A vezetőtanárokkal szemben támasztott elvárások**

A vezetőtanár rendelkezik az adott pedagógus-munkakör betöltéséhez szükséges felsőfokú végzettséggel, szakképzettséggel, a jelenleg érvényben lévő törvényi szabályozás alapján 2015-től pedagógus szakvizsgával.

A vezetőtanár rendelkezik a nevelő-oktató munkában eltöltött legalább 5 éves szakmai gyakorlattal.

A vezetőtanár személyiségjegyei, valamint szakmai referenciák (az iskolavezetés, a munkaközösségek véleménye) alapján bizonyítottan elismert pedagógus.

## **A vezetőtanár feladatai a tanárjelöltek tanítási gyakorlatának irányításában**

### **A vezetőtanár**

- irányítja a hozzá beosztott tanárjelöltek iskolai tanítási tevékenységét,
- a szaktárgyi tanítási gyakorlat keretében eligazítja a jelölteket a tantervek, tanmenetek, tankönyvek, segédanyagok és eszközök használatában, tájékoztatja őket az iskola helyi tantervéről, a szaktanári munka sajátosságairól és a saját nevelői felfogásáról, tájékozik a jelöltek szakmai, módszertani elképzeléseiről,
- a jelöltek bevonásával idő- és feladattervet készít a beosztott hallgatók gyakorló tevékenységéről,
- segíti a hallgatókat a célirányos óramegfigyelések és feljegyzések, a zárótanítási jegyzőkönyvek készítésének, az iskolai dokumentumok kezelésének kérdéseiben,
- rendszeresen megbeszéléseket tart a tanárjelöltekkel a tanári munkával, a gyakorlással és a hospitálásokkal kapcsolatos tapasztalatokról, feladatokról,
- a jelöltek tanítási óráin jelen van (a jelölt tanári egyéniségét, fejlődését figyelembe véve megengedhető, hogy a jelölt egy-két órát a vezetőtanár jelenléte nélkül tartson meg),
- segíti a jelölteket az önálló tanításra való felkészülésben, a tanórák didaktikai-módszertani tervezésében, elemző-értékelő megbeszéléseken feltárják a tanóra szakmai-pedagógiai tapasztalatait,
- a vezetőtanár a gyakorlás során folyamatosan ellenőrzi és értékeli a jelölteknek a szakmai ismeretek gyakorlati alkalmazásában való készségét, pedagógiai felkészültségét, a diákokkal való együttműködését,
- a tanítási gyakorlat alapján minősítést készít (30 napon belül) a jelöltek munkájáról,
- az egyenkénti minősítésben jellemzi a jelölt szakmai, módszertani, pedagógiai felkészültségét, oktató-nevelő munkája hatékonyságát, tanári magatartását, felméri pedagógusi fejlődése lehetőségeit, illetve a jelölt teljesítményét az e-indexbe beírt érdemjeggyel értékeli,
- elnöki vagy bizottsági tagként részt vesz más vezetőtanárok jelöltjeinek zárótanításán,
- a vezetőtanár felkérhető a tanárjelölt hallgatók egyéb tanárképzési, pedagógiai gyakorlatának vezetésére,
- a vezetőtanár felkérhető a tanárjelölt hallgatók tanári szakdolgozatának vezetésére, véleményezésére,
- a tanári záróvizsga bizottságában a szaktanári munkára vonatkozó vizsgáztatói feladatra kérhető fel,
- a vezetőtanárok munkáját a szakintézetek/tanszékek képviselői (szaktanácsadók) és a Tanárképzési Kollégium segíti és ellenőrzi a gyakorló- és partneriskolák vezetőinek bevonásával.

### **A mentortanárokkal szemben támasztott elvárások**

A mentortanár rendelkezik az adott pedagógus-munkakör betöltéséhez szükséges felsőfokú végzettséggel, szakképzettséggel, a jelenleg érvényben lévő törvényi szabályozás alapján 2015-től pedagógus szakvizsgával.

A mentortanár rendelkezik a nevelő-oktató munkában eltöltött legalább 5 éves szakmai gyakorlattal.

A mentortanár személyiségjegyei, valamint szakmai referenciái (az iskolavezetés, a munkaközösségek véleménye) alapján bizonyítottan elismert pedagógus.

A mentortanár elhivatott, elkötelezett a mentori feladatok, a tanárjelölt, a pályakezdő-tanár kollégái támogatása, segítése mellett.

A mentortanár nyitott a különböző, alternatív pedagógiai tevékenységek értelmezésére, azok befogadására.

A mentortanárnak a folyamatos továbbképzése és önképzése, tudományos munkái, oktatásfejlesztési feladatai (pl. tankönyv, munkafüzet összeállítás, tehetséggondozás), diákjai sikerei alapján bizonyított a szakmai fejlődése.

### **A mentortanár feladatai a tanárjelöltek összefüggő szakmai gyakorlatának irányításában**

#### **A mentortanár**

- feladata a gyakorlati félév komplex funkcióját szem előtt tartva a tanárjelölt megismertetése az iskola világával, valamennyi iskolai tevékenységgel, az iskolai életet különböző szinten szabályozó dokumentumokkal,
- részt vesz a tanárjelölt egyéni fejlődési tervének összeállításában, annak aktív megvalósításában, támogatja a jelölt önálló szakmai törekvéseit,
- segíti a hallgató felkészülését a tanítási óráira, jelen van a tanítási óráin, azok tapasztalatairól rendszeresen megbeszéléseket tart vele,
- szervezi, irányítja és segíti a tanárjelölt tanítási órán kívüli tevékenységét, annak sikeres teljesítését, rendszeresen konzultál a hallgató másik szakját segítő vezetőtanárral, és kapcsolatot tart azokkal a kollégákkal, akik a különböző tevékenységek megvalósításában érintettek,
- igazolja a jelölt részvételét a különböző nevelési feladatok megvalósításában,
- folyamatosan ellenőrzi, reflektálja, értékeli a hallgató szakpedagógiai, pedagógiai, pszichológiai ismereteinek gyakorlati alkalmazásában megmutatkozó készségét, felkészültségét, valamint a többi pedagógussal, a diákokkal, a szülőkkel való együttműködését,
- összegző véleményt készít a tanárjelölt félév során nyújtott teljesítményéről, a jelölt által összeállított portfóliót értékeli, és részt vesz bizottsági tagként a végső érdemjegy kialakításában,
- a mentor felkérhető a tanárjelölt hallgatók tanári szakdolgozatának vezetésére, véleményezésére,
- a mentortanárok munkáját a szakintézetek/tanszékek képviselői (szaktanácsadók) és a Tanárképzési Kollégium segíti és ellenőrzi a gyakorló- és partneriskolák vezetőinek bevonásával.